

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

Dokument obsahuje: <ol style="list-style-type: none">1. Deklarácia spoločného stanoviska.2. Pripomienkovanie vybraných statí Národného programu, ktoré najvýznamnejšie ovplyvňujú deti so zdravotným znevýhodnením (ZZ) v ich vzdelávaní a prístupu k nemu.	Tvorcovia: <p>zástupcovia rodičov detí so zdravotným znevýhodnením (ZZ), zástupcovia učiteľských organizácií, zástupcovia poskytovateľov včasnej intervencie, zástupcovia poradenských profesií v oblasti špeciálnej pedagogiky, logopédie, zrakovej stimulácie, zástupca ekonomických a sociálnych analýz</p>
Komu sa predkladá: Minister školstva, štátny tajomník, riaditeľka odboru špeciálnej pedagogiky a inklúzie stavovské organizácie: ACVCSR, ASŠŠZS, AVP, NŠO, ZKŠS, ZZŠS zástupcovia zriaďovateľov: ZMOS orgán štátnej moci: NRSR parlamentný výbor (školstvo a EP) Advokácia ZP: KOZP, NROZP, Jana Žitňanská, Zuzana Zimenová Média: RTVS a ďalšie vybrané televízne a printové média	

Bod 1.) dokumentu:

Deklarácia

Spoločné stanovisko pracovnej skupiny na Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“

Vízia Národného programu je veľkolepá, no jej uchopenie cez konkrétne akčné kroky, opatrenia a konkrétne postupy sú vágne a nejednoznačne definované.

Vítame výsledok práce autorského tímu, tento reformný program má potenciál, no chýbalo nám prizvanie k „širšej“ odbornej tvorbe a aktuálne nám chýba aktívna verejná diskusia k danému programu, ako aj komunikácia s rodičmi o potrebách, ktorá je, naopak, zahrnutá v Národnom programe v niektorých bodoch.

V Národnom programe sme celkovo nenašli nič čo by nasvedčovalo detailnej pripravenosti k reformnému zlepšeniu školstva a zvýšeniu úrovne vzdelávania a dostupnosti vzdelania pre všetkých, aj keď je to **dané v Ústave SR (Prvá hlava, Piaty oddiel, Hospodárske, sociálne a kultúrne práva, čl. 42).**

Zárukou reálnych krokov v celej reforme školstva pri akomkoľvek doteraz predstavenom programe je hlavne jeho **finančné zabezpečenie a pripravenie spoločnosti** na zmenu.

Aktuálne čiastkové „pilotné“ aktivity typu financovanie asistentov učiteľov a tvorby inkluzívnych tímov na pôde školy prostredníctvom vyhlásených EU projektov považujeme za nekonceptné, nesystémové a zavádzajúce, pretože sú **dané zákonom (Zákon č. 245/2008 Z. z. § 95, ods. 9).**

Štatistika súčasného počtu MŠ a ZŠ vykazujúca realizáciu súčasnej integrácie je zavádzajúca, živelná, nekonceptná a **podľa jednotlivých typov postihnutí nevyrovnaná.**

Výbor OSN pre práva dieťaťa a pre práva osôb so zdravotným postihnutím dal v roku 2016 opätovne jednoznačne odporúčania Slovenskej Republike ako zmluvnému štátu zabezpečiť vyššiu dostupnosť individualizovanej podpory pre deti s postihnutím, predovšetkým prostredníctvom zamestnania asistentov učiteľa, školských psychologov a špeciálnych pedagógov. V zmysle svojho všeobecného komentára č. 9 (2006) o právach detí so zdravotným postihnutím Výbory naliehavo žiadali

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

zmluvný štát, aby k postihnutiam zaujal postoj založený na ľudských právach, zaviedol komplexnú stratégiu pre inklúziu detí s postihnutiami.

Výbor taktiež odporúča, aby Slovenská republika ako zmluvný štát vyčlenil dostatočné finančné zdroje na rozvoj a rozšírenie starostlivosti a vzdelávania v ranom detstve na základe komplexnej a holistickej politiky starostlivosti a rozvoja v ranom detstve, vrátane vytvorenia holistickej a komplexnej siete služieb včasnej intervencie.

Pracovná skupina k problematike vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením preto opakovane definuje potrebu spoločného postupu informovania, zverejňovania a presadzovania rovnakého práva na vzdelanie spájaním sa mienkotvorných organizácií, inštitúcií, médií, vrátane zverejňovania reálnych východiskových štatistík, spoločne tvorených komunikačných stratégií vedúce k lepšiemu prípraveniu celej spoločnosti na zmenu.

V Národnom programe **chýbajú jasné opatrenia nasmerované na skupinu žiakov a detí so zdravotným znevýhodnením**. Všetky podporné opatrenia pre deti so zdravotným znevýhodnením je potrebné rovnako zodpovedne riešiť na úrovni predškolskej výchovy a vzdelávania, ako aj na úrovni základného vzdelávania, pretože len tak môžu byť znevýhodnené deti včas podporené v rozvíjaní svojho potenciálu.

Národný program vo svojich definíciách naďalej používa terminológiu vo forme „**nálepkovania**“ žiakov a detí (deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, deti nadané, deti podľa diagnózy, atď.)

V Bratislave 8. apríla 2017

Pracovná skupina:

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením, o. z.: Jana Lowinski, Ľudmila Belinová, Katarína Mažárová, Katarína Fajťáková, Monika Fričová,

Združenie Prader-Wiliho syndrómu, o.z.: Monika Krššáková

Spoločnosť Downovho syndrómu: Eva Grebéciová

Nepočujúce dieťa, o. z.: Ľubka Majtánová, František Majtán

Komora školských logopédov: Dana Buntová, ČŠPP Trnava

MESA10: Miroslava Hapalová, koordinátorka projektu „To dá rozum“

Infosluch, o. z.: Silvia Hovorková, ČŠPP Hrdličková, Bratislava

Viktor Križo: člen Slovenskej komory učiteľov, špeciálny pedagóg

ČŠPP a Spojená škola Poprad: Martina Rzymanová, nadácia Pontis

Centrum včasnej intervencie Bratislava, n. o.: Erika Tichá, ČŠPP Háľková, Bratislava

Raná starostlivosť, n. o.: Laura Stohlová

Raná starostlivosť, n. o.: Petra Slováková

Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, o. z.: Erika Tichá

Projekt „Mobilný pedagóg“, Nadácie Pontis: Miroslava Robinson, ČŠPP Stálicová, Bratislava

Bod 2.) dokumentu:

Pripomienkovanie vybraných statí Národného programu v cieľoch a opatreniach, ktoré najvýznamnejšie ovplyvňujú deti so zdravotným znevýhodnením v ich vzdelávaní a prístupu k nemu.

Názov cieľa:	Cieľ 1-01 Rozvíjanie potenciálu a napĺňanie potrieb – individualizované vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-01.01 Vytvoriť predpoklady pre možnosť rozsiahlej implementácie individualizácie vzdelávania.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Implementácia individualizácie vzdelávania sa má týkať jednoznačnejšie detí so ZZ a legislatívne špecifikovať jej spôsob.</p> <p>Pomenované konkrétne nástroje rozvinúť detailnejšie v jednotlivých cieľoch a relevantných opatreniach.</p> <p>Definovať stupne podpory podľa potrieb dieťaťa a nie podľa diagnózy (viď príklad z ČR).</p> <p>Nevyčleňovať inkluzívne vzdelávanie od individualizovaného vzdelávania, pretože hovoríme o tej istej kategórii.</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-01 Rozvíjanie potenciálu a napĺňanie potrieb – individualizované vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-01.02 Vytvoriť komplexné predpoklady podpory učiteľov a odborných pracovníkov pre individualizáciu a vytvoriť implementačný plán tejto podpory.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Dať učiteľom možnosť základnej informácie v rámci potrieb dieťaťa a spôsoby ich používania na základe praxe.</p> <p>Vytvoriť štandardy podpory inklúzie dieťaťa so ZZ do bežných škôl od prípravnej fázy, stretnutia so sociálnym prostredím školy až po jeho riadne zaradenie. Podpora by sa mala týkať aj záťaží, ktoré vznikajú pri prechode z rodinného prostredia do škôlky, školy, prispôsobenia sa vzdelávania a podobne (Rakúsko to označuje ako Tranzícia). Na základe vytvorených štandardov nadstaviť riadne financovanie tejto služby.</p> <p>Vzdelávanie učiteľov vychádza z poznania reálnych potrieb učiteľov, podľa reálnych potrieb žiakov v nadväznosti na predchádzajúce vzdelávanie dieťaťa a má byť realizované odborníkmi z praxe.</p> <p>Žiadame výrazne limitovať možnosti priamo riadených organizácií k vzdelávaniu učiteľov a dať priestor profesionálom, odborníkom z praxe</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	<p>(financovanie MPC na 50 % je veľa, aktuálny stav personálneho zabezpečenia, ako aj ponuka nereflektuje reálne potreby, ŠPU nevykonáva relevantné činnosti a pre prax je málo užitočný, budúcemu VUDPaP nadstaviť limity). Zvážiť vytvorenie jednej komplexnej inštitúcie spojením troch organizácií, lebo sa zbytočne prekrývajú.</p> <p>Podpora učiteľov a odborných pracovníkov existuje vo forme CPPPaP a ČŠPP o čom svedčia čísla zo štatistického spracovania uverejneného na stránke MŠ SR.</p> <p>Napríklad v roku 2015/16 bolo integrovaných 37 259 žiakov v MŠ, ZŠ a SŠ.</p> <p>U týchto žiakov bola vykonaná podpora smerom k rodine a ku škole, v rámci možností a kapacít poradenských centier. Kvalita a intenzita tejto podpory môže byť predmetom odbornej diskusie čo do jej neustáleho zlepšovania a stanovovania KPI (key performance factors), vrátane udržateľného financovania.</p> <p>V danom roku poskytli 155 400 diagnostík, 271 243 výkonov poradenstva, 86 769 terapií a 188 829 rehabilitácií.</p> <p>Systém je potrebné vylepšiť, kontinuálne zlepšovať a nie meniť od základu.</p>
--	--

Názov cieľa:	Cieľ 1-01 Rozvíjanie potenciálu a napĺňanie potrieb – individualizované vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-01.05 Vytvoriť metodiku a štruktúru úvodného a priebežného vyhodnocovania komplexného potenciálu detí
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Nepoužívať pri vytváraní metodiky a štruktúry „zaškatulkovanie“ žiakov a detí podľa diagnóz, ako je to v súčasnosti (deti s autizmom, NKS, nadané a podobne), ale podľa reálnych potrieb.</p> <p>Prihliadať na stav dieťaťa, jeho individualitu a potreby, ktoré sa vplyvom jeho vývoja ako aj zmien okolia môžu meniť a preto je potrebné kontrolné vyhodnocovanie potrieb pod vedením predošlého diagnosticko-poradenského, prípadne terapeutického zariadenia. Pre definovanie špeciálnych potrieb konkrétneho dieťaťa zriadiť pracovný multidisciplinárny tím (napr. triedny učiteľ, špec.pedagóg školy, psychológ, odborný zamestnanec CPPPaP/ČŠPP, riaditeľ školy...)</p> <p>Podľa odporúčania OSN (kapitola G Vzdelávanie, voľný čas a kultúrne aktivity č. 47, b) podporovať metodické inovácie, ktoré by pomohli učiteľom na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému reagovať na</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	individuálne potreby žiakov a rozvíjať zručnosti potrebné v ich osobnom a profesijnom živote (nie podľa diagnózy / diagnóz).
--	--

Názov cieľa:	Cieľ 1-01 Rozvíjanie potenciálu a napĺňanie potrieb – individualizované vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-01.06 Vytvoriť systém sledovania a vyhodnocovania individuálneho pokroku v rámci individualizácie vzdelávania.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Dôsledné kontrolovanie kvality dodržiavania a prispôsobovania obsahu, foriem, metód a tempa individuálneho prístupu podľa aktuálnych potrieb dieťaťa. V pravidelných intervaloch vyhodnocovať efektivitu vzdelávania a začlenenia detí a žiakov.</p> <p>Posilniť kompetencie externej podpory a kontroly poradenských zariadení vo vzťahu k škole (napr. aj participáciou v Rade školy).</p> <p>Škola bude viazaná dodržiavaním a realizáciou napĺňania tohto systému.</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-02.01 Vytvoriť stratégiu rozvoja inkluzívneho vzdelávania na Slovensku a rámcový implementačný plán.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Nevytvárať, ale aplikovať skúsenosti z už fungujúceho inkluzívneho vzdelávania v iných krajinách a aj u nás.</p> <p>Do inkluzívneho vzdelávania zaradiť už aj MŠ. Je nutné, aby všetky formy podpory boli v plnej miere dostupné deťom aj v podmienkach materskej školy.</p> <p>Základom stratégie je rotovanie tímov odborníkov z praxe, ktorí budú metodicky zavádzať inkluzívne vzdelávanie v rámci implementácie na konkrétnej škole (forma mentoringu, príklady dobrej praxe – ako napríklad</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	<p>systém, že kvalitná inkluzívna škola bude vzdelávať školy vo svojom regióne formou otvorených hodín, prepájaním praxe, „hospitácií“).</p>
--	--

Názov cieľa:	Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-02.02 Vymedziť charakteristiky inkluzívnej školy
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Doplniť charakteristiku aj inkluzívnych MŠ, potenciál detí sa má podchytiť už tam.</p> <p>Zamedziť odkladom školskej dochádzky, dovoliť len v nutných prípadoch, namiesto toho podporiť opätovné vzdelávanie detí so ZZ a sociálne znevýhodneného prostredia v MŠ viac rokov, alebo zaradenie takého dieťaťa do MŠ skôr.</p> <p>Podporiť diagnostiku detí so ZZ, sociálne znevýhodneného prostredia, ako aj deti nadané, ktoré bude zohľadňovať hlavne ich potenciál a aktuálne potreby (závislé od 1-01.05).</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-02.03 Vytvoriť a ponúkať vzdelávacie programy so špeciálnym zameraním.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>V rámci vytvárania vzdelávacích programov nezabúdať ani na špeciálne vzdelávacie programy pre deti so ZZ, na rozvoj ich individuálnych zručností, potenciálu cez vhodné podporné programy (napr. podporné opatrenia zamerané na rozvoj komunikácie – potreba školských logopédov a podobne).</p> <p>Prehodnotiť ponúkanie vzdelávacích programov na 8-ročných gymnáziách, výrazne narúšajú „ekosystém“ triedy a školy. Podobne ako keď z lesa odstránite zopár silných stromov, zdanlivo sa nič nestane, ale po pár rokoch to môže mať nedežierne následky. Aj na tzv. nadané deti, aj na ostatnú triedu. Hazardujeme s prirodzenými vzťahmi a podmienkami, ktoré sa vytvárali niekoľko rokov. Už v 5. ročníku pri zmene stupňa sa klíma</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	zhoršuje a rodičia často riešia svoje primárne obavy presúvaním detí zo školy do školy.
--	---

Názov cieľa:	Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-02.04 Zadefinovať úlohy špecializovaných vzdelávacích zariadení pre deti (ako sú špeciálne školy, špeciálne triedy, školy pre nadané deti) v kontexte rozvoja inkluzívneho vzdelávania.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Zrušiť nálepkovanie zdravotne znevýhodnených detí a vyčleňovanie detí s nadaním, ktoré tak môžu strácať kontakt s inkluzívnou spoločnosťou (pozor na odmietanie slabších).</p> <p>Zadefinovať akú úlohu budú mať špeciálne školy, špeciálne triedy, školy pre nadané deti v kontexte rozvoja inkluzívneho vzdelávania (jasne špecifikovať v rámci reformy, ukotviť aj legislatívne).</p> <p>Ponechať špeciálne školy ako jednu z alternatív vzdelávania detí so zdravotným postihnutím do času, kým bude inklúzia každého dieťaťa v bežných školách zabezpečená personálne, materiálne, metodicky a systémovo v potrebnej miere.</p> <p>Vytvoriť konkrétnu definíciu nových špecializovaných vzdelávacích zariadení vo vzťahu k súčasným špeciálnym školám a bežným školám, ako aj začlenenie detí so ZZ.</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie
Číslo a názov opatrenia:	1-02.07 Prepojiť a rozvíjať funkčnosť VIMS PPI s potrebami inkluzívnych škôl

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Prepojenie škôl a metodického vedenia z CŠPP a CPPaP je legislatívne zakotvené v zákonoch MŠ SR, preto analyzujeme možnosti ich skvalitnenia a kontinuálneho zlepšovania.</p> <p>V školách je síce možné zamestnávať školských psychologov, špeciálnych pedagógov a školských logopédov, no ich reálne zaradenie je stále obmedzované nemožnosťou tvorby nových pracovných miest a/alebo ich dlhodobej udržateľnosti z dôvodu neexistujúcich rozpočtových zdrojov, na čo spoločne a opakovane upozorňujeme i v tomto dokumente. Pritom ich zamestnávanie a tvorenie inkluzívnych tímov na školách s prepojením na CŠPP a CPPaP je okamžitým nástrojom na pozitívne zmeny.</p> <p>V roku 2015/16 bolo integrovaných 37 259 žiakov v MŠ, ZŠ a SŠ, čo predstavuje 38 % z celkového počtu klientov centier, no štatistické vykazovanie integrovania nereflektuje výsledok kvality práce centier a pedagógov. Všetci chceme a prajeme si, aby sa funkčnosť VIMS PPI rozvíjala smerom k deťom raného veku, ktorých stimulácia (nielen diagnostika) podchytila ich potenciál a tak sa dosiahla úspešná a hladká integrácia v škole, kde v súčasnosti majú rovnako zviazané ruky centrá, pedagógovia ako i škola, ktorá žiakov prijíma.</p> <p>Navrhujeme: Zakotviť v zákone konkrétne povinnosti, ktoré sú potrebné na vytvorenie podmienok pre deti zo ZZ a zabezpečiť dostatok financií na ich pokrytie.</p>
<p>Názov cieľa:</p>	<p>Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie</p>
<p>Číslo a názov opatrenia:</p>	<p>1-02.08 Sformulovať požiadavky na vedenie školy v kontexte inkluzívneho vzdelávania.</p>
<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Súčasťou líderstva školy má byť demokraticky volená rada školy tvorená aj odborníkmi pre inklúziu / individualizáciu: rodičmi, tak ako tomu už je, odbornými zamestnancami školy, zástupcami z poradenského zariadenia (neskôr VIMS PPI).</p> <p>Zrušiť právo veta zriaďovateľa.</p>
<p>Názov cieľa:</p>	<p>Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie</p>
<p>Číslo a názov opatrenia:</p>	<p>1-02.09 Vytvoriť personálne, materiálne a finančné podmienky pre implementáciu inklúzie do vzdelávania.</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>S okamžitou platnosťou doplniť a dofinancovať ústavné právo na asistentov učiteľa – Zákon č. 245/2008 Z. z. § 95, ods. 9, Výbor OSN, 2016, kapitola F. Zdravotné postihnutie, základná starostlivosť a blaho č. 36), Ústava SR, čl.12 a 42.</p> <p>Zadefinovať náplň práce asistenta učiteľa a osobného asistenta dieťaťa v MŠ, ŠMŠ a žiaka v ZŠ, ŠZŠ. Asistent učiteľa by mal odborne podliehať inkluzívnemu tímu, nie riaditeľovi.</p> <p>Legislatívne upraviť potrebu osobného asistenta, ktorý môže byť súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v škole.</p>
--	--

Názov cieľa:	Cieľ 1-03 Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a zo sociálne vylúčených spoločností.
Číslo a názov opatrenia:	1-03.01 Vytvoriť doplnkovú časť stratégie rozvoja inkluzívneho vzdelávania zameraného na vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia a zo sociálne vylúčených spoločností a jej implementačný plán.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>„Neškatuľkovať“ deti a žiakov, no ak je to potrebné, potom odporúčame sformulovať nový Cieľ 1-0.. s názvom Vytvoriť doplnkovú časť stratégie rozvoja inkluzívneho vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením.</p> <p>Právo na vzdelanie je podložené Ústavou SR a Zákonom č. 245/2008 Z. z. Súčasne aj odporúčaním výboru OSN 2016 v znení: „Výbor naliehavo žiada zmluvný štát, aby k postihnutiam zaujal postoj založený na ľudských právach, zaviedol komplexnú stratégiu pre inklúziu detí s postihnutiami a aby: (a) Upravil školský zákon s cieľom zakotviť v národnej legislatíve princíp a právo na inkluzívne vzdelávanie a prijal komplexné konkrétne opatrenia, vrátane definovaných zodpovedností a časového rámca pre implementáciu (kapitola F, č. 37).</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)
Číslo a názov opatrenia:	1-04.01 Pripraviť postup krokov smerujúcich k postupnému vytvoreniu funkčného VIMS PPI, pričom jeho kľúčovou výkonnou zložkou budú Centrá VIMS PPI.

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Opis súčasného stavu a jeho problémov ako východisko pre stanovenie cieľov na vytvorenie opatrení je vypracovaný absolútne neefektívne a neprofesionálne. Chýba analýza silných stránok existujúceho systému. V opise absentuje analýza existujúceho systému špeciálnopedagogického poradenstva (CŠSP), ktoré sa po dobu 30 rokov existencie výrazne vyprofilovalo a vytvorilo efektívny systém starostlivosti dobre legislatívne zakotvený, ktorý poskytuje služby pre deti a žiakov so ZZ. Mnohé navrhované opatrenia v VIMS PPI už existujú. Je tu legislatívne vytvorený priestor na zamestnávanie širokej palety odborníkov v CŠSP, práve tých, ktorých chcú v VIMS PPI. Pre príklad je možné nazrieť do štatistického výkazu V5, kde v roku 2015/16 boli v CŠPP zamestnaní psychológovia, špeciálni, sociálni a liečební pedagógovia, školskí logopédi, sociálni zamestnanci a zdravotnícki zamestnanci.</p> <p>Navrhujeme: Pred akoukoľvek zmenou týkajúcou sa CŠPP vypracovať objektívnu SWOT analýzu na profesionálnej úrovni, vrátane potrieb rodín a školy. Nie iba VUDPaP.</p> <p>Vytváranie nového bude finančne náročné, je potrebné využiť a podporiť to čo tu je už kvalitné a funkčné.</p>
--	---

<p>Názov cieľa:</p>	<p>Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)</p>
<p>Číslo a názov opatrenia:</p>	<p>1-04.02 Zlúčiť samostatné CPPP a CŠPP a previesť ich činnosti do preneseného výkonu štátnej správy.</p>
<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Rozdelenie poradenského systému na samostatné CPPP a CŠPP si pred zhruba 30 rokmi vyžiadala prax a nástup vzdelávania žiakov so ZZ integrovanou formou. Práve veľká odlišnosť v odbornom zameraní o deti so ZZ a deti a žiakov zo znevýhodnených pomerov atď., viedla ku rozdeleniu poradenského systému. Efekt tohto rozdelenia je možné vidieť v štatistických ukazovateľoch, kde pravidelne každý rok stúpa počet integrovaných žiakov na školách. Opätovné spojenie centier do jedného celku by bolo krokom späť, jednalo by sa o prepojenie obsahovo dvoch veľmi odlišných jednotiek, čo by podľa nášho názoru viedlo k centralizácii, nižšej profilácii v odbornosti.</p> <p>Ak by VIMS PPI neponúkol v rámci prevencie a podpory terénnu formu poradenstva v menej dostupných oblastiach by sa stal poradenský systém nefunkčný a pre mnohých nedostupný.</p> <p>Na druhej strane zrušenie súkromných CŠPP by zostalo vo vákuu 50 % klientov so ZZ. V roku 2015/16 bolo 83 štátnych zariadení s 42 787 klientmi, 1 cirkevné centrum s 293 klientmi a 62 súkromných centier s 41 058 klientmi.</p> <p>Navyše v rámci rozdelenia poradenského systému pre deti so ZZ na vek od 0 do 3 rokov a od 3 rokov vyššie narážame na nedostatok kvalifikovaných</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	<p>odborníkov. V aktuálnom systéme prípravy špeciálnych pedagógov pre poradenstvo absentujú metodiky, metodické materiály a praktická príprava. Absolvent je schopný poskytovať odbornú pomoc až po praktickom zaškolení a sprevádzaní.</p> <p>Navrhujeme: Ponechať rozdelený systém CPPPaP a ČŠPP a zachovať rovnocennosť štátnych a súkromných zariadení čo do demokratickému prístupu k financovaniu a možnosti právnej formy zriadenia.</p> <p>Upozorňujeme taktiež na nevyrovnané financovanie súčasných ČŠPP voči CPP, ktoré má priam likvidačné podmienky čo do poskytovania kvalitnej služby poradenstva a potrebnej intenzity, ktorú rodičia oprávnene žiadajú. Dať možnosť transformácie súčasných ČŠPP (súkromných a štátnych) na štátom financované „VIMS PPI“.</p> <p>Zadefinovať minimálne nároky na štandardy kvality a ich kontrolu. Prehodnotiť súčasnú sieť všetkých ČŠPP a CPP z pohľadu regionálnej koncepcie (kritéria: ponuka – potreba – kvalita).</p> <p>Ako sme už pomenovali ČŠPP a CPPPaP, predstavujú zameranie na odlišnú cieľovú skupinu klientov a ich zlúčenie neumožní rozvíjanie týchto druhov poradenstva v požadujúcej hĺbke. Úvaha o zrušení súkromných poradenských zariadení prináša otázku prečo rodiny vyhľadávajú práve ich služby? Otázkou sú chýbajúci kvalitní odborníci, vybavenie, skúsenosti, entuziazmus, odvaha posúvať hranice...? Transformácia do roviny štátnych zariadení je ohrozením uvedených dôvodov a úvah.</p>
--	---

Názov cieľa:	Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)
Číslo a názov opatrenia:	1-04.04 Vytvoriť katalóg výkonov a stanoviť očakávaný priemerný štandardný výkon odborného pracovníka.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Tento bod považujeme za kľúčový, nakoľko i súčasný stav financovania vykonávaných výkonov je likvidačný čo do priamej a včasnej stimulácie dieťaťa vo veku 0-6 rokov a preto sa jeho reálny výkon nerealizuje v dostatočnej miere.</p> <p>Zvážiť kľúčovosť diagnostiky a stimulácie dieťaťa. Pokrok vo vzdelávaní je možné docieľiť práve prechodom od diagnostiky k pravidelnej stimulácii dieťaťa, preto je potrebné výrazne navýšiť intervenčnú pomoc rodinám detí so zdravotným znevýhodnením a terapeutickú stimuláciu deťom, efektívne realizovať diagnostiku v spolupráci s uskutočnenou intervenciou, terapeutickou stimuláciou.</p>

Názov cieľa:	Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)
--------------	---

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

Číslo a názov opatrenia:	1-04.06 Mapovať periodicky potreby služieb Centier VIMS PPI v jednotlivých lokalitách a transparentne vykrývať identifikované potreby vrátane vhodnej špecializácie subjektov.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Implementácia efektívneho integrovaného elektronického systému komunikácie v rámci: škola, poradenské centrum, kuratela, polícia, aby obsahoval a mapoval potreby ďalších služieb. Mapovať nielen potreby VIMS PPI ale aj potreby rodín s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením, prispôbovať rozsah a obsah služieb týmto potrebám. Merať kvalitu poskytovaných služieb a ich efektívnosť smerom k rodine, k dieťaťu, ku škole.
Názov cieľa:	Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)
Číslo a názov opatrenia:	1-04.07 Zaviesť štandardizované procesy v Centrách VIMS PPI.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Vytvoriť a zaviesť štandardy poskytovania služieb v poradenských zariadeniach tak, aby boli jednotné a zrozumiteľné pre klienta, rodinu, pedagógov škôl a iných spolupracujúcich odborníkov. Zvlášť venovať pozornosť štandardom terénnej formy poskytovania poradenstva nakoľko rešpektuje skutočné potreby klientov / rodiny. Preferovať nielen diagnostiku, ale aj stimuláciu a terapiu zameranú na dieťa (1-04.04).
Názov cieľa:	Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)
Číslo a názov opatrenia:	1-04.10 Vyškoliť riaditeľov Center VIMS PPI a ich stotožnenie s filozofiou VIMS PPI.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Chceme vedieť viac o kompetenciách tohto riaditeľa a podstatu filozofie, o ktorú sa bude opierať.
Názov cieľa:	Cieľ 1-07 Predškolské vzdelávanie a výchova

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

Číslo a názov opatrenia:	1-07.01 Vytvoriť v spolupráci ministerstva školstva s rezortom zdravotníctva, práce, sociálnych vecí a rodiny komplexný systém zdravotnej, psychologickú a sociálnej depistáže detí od 0 do 6 rokov
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Tento bod je pre školy mimoriadne kľúčový. Opakovane komunikujeme potrebu komplexného funkčného medzirezortného systému spolupráce a zaedfinovania kľúčového koordinátora v tomto systéme spolupráce.</p> <p>Potreba legislatívneho ukotvenia povinností jednotlivých koordinátorov, ako aj finančného zabezpečenia v systéme zdravotnej, psychologickú a sociálnej depistáže detí od 0 do 6 rokov.</p>
Názov cieľa:	Cieľ 1-07 Predškolské vzdelávanie a výchova
Číslo a názov opatrenia:	1-07.02 Vytvoriť sústavu zariadení pre deti od 0 do 3 rokov, ktoré budú v prípade požiadavky poskytovať deťom ranú starostlivosť a vzdelávanie.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Výbor OSN je však znepokojený tým, že Národný program z roku 2014 nemá žiaden špecifický časový rámec a že: Počet centier včasnej intervencie je naďalej nedostatočný a spolieha sa na súkromných darcov (Výbor OSN pre práva dieťaťa a práva osôb so ZP, kapitola F, písmeno e).</p> <p>Raná starostlivosť je zaedfinovaná v ČŠPP od ich vzniku (25 rokov), no napriek tomu, že legislatívne sú vytvorené možnosti, aby bola poskytovaná v rodine, nutné je však analyzovať príčiny, prečo sa tak nemôže diať a tu opäť narážame na limity finančnej stability ČŠPP.</p> <p>Štatistika v roku 2015/16 hovorí, že v rámci ČŠPP bolo evidovaných 2 109 detí v ranom veku (do 3 rokov) z celkového počtu 84 000 klientov. Počet detí v ranom veku podľa štatistických ukazovateľov stúpa.</p> <p>Preto k zvyšovaniu komplexnosti výkonov včasného poradenstva, terapeutickú stimuláciu analyzujeme súčasný stav a nastavme systém potrebných zmien.</p> <p>Napr. ČŠPP nemôže podľa zákona zaevidovať dieťa ako klienta ak nemá diagnózu. To znamená, že sa nám strácajú rizikové deti a evidujú sa až vo veku pridelenia diagnózy. Rovnako nie je možné poskytovať službu deťom s oneskoreným psychomotorickým vývinom, ktorým odborná stimulácia v ČŠPP pomáha eliminovať oneskorenie a do škôl nastupujú bez problémov. Ak tieto deti nedostanú službu v ranom veku hrozí, že ich problémy sa prehĺbia a budú mať negatívny vplyv na ich školské zaradenie.</p> <p>Druhý problém vytvorenia centier pre deti od 0 do 3 rokov je, že sa stráca kontinuita odbornej starostlivosti. V troch rokoch by dieťa malo byť zaradené do iného zariadenia. Aktuálny systém ČŠPP umožňuje</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	<p>kontinuálnu starostlivosť o dieťa od 0 rokov do vstupu do školy a v prípade potreby aj ďalej.</p> <p>Navrhujeme rozvíjať systém ranej starostlivosti v ČŠPP a na základe odbornej SWOT analýzy tento systém vylepšiť napríklad už vznikajúcimi Centrami včasnej intervencie. Definovať služby ranej intervencie v CVI a raného poradenstva v ČŠPP, poukázať na to, že ich služby sa neprekrývajú, naopak sa dopĺňajú a ich vzájomná spolupráca vedie k prospechu dieťaťa a rodiny, v ktorej dieťa vyrastá.</p> <p>Vytvoriť priestor pre medzirezortnú spoluprácu Centier včasnej intervencie/CVI (MPSVaR) a ČŠPP (MŠVVaŠ) v rovine starostlivosti o rodinu a dieťa s rizikovým vývinom a zdravotným postihnutím raného veku. Koncept podpory rodiny v CVI zdôrazňuje zameranie na rodinu ako systém s orientáciou na podporu jej zdrojov a umožňuje prijať do starostlivosti rodinu dieťaťa, ktorého vývin je rizikový. Koncept podpory v ČŠPP sa orientuje na oblasť diagnostiky, stimulácie a terapie dieťaťa. Je potrebné ponechať obidva systémy ako paralelné a vzájomne sa dopĺňajúce.</p>
--	---

Názov cieľa:	Cieľ 1-07 Predškolské vzdelávanie a výchova
Číslo a názov opatrenia:	1-07.03 Zabezpečiť ukotvenie právneho nároku na predprimárne vzdelávanie dieťaťa od 3 do 6 rokov a garantovať dostupnosť zariadení predprimárneho vzdelávania od 3 rokov pre každé dieťa.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Ukotvenie nároku neznamená jeho reálnu aplikáciu a popísané riešenie popisuje len kapacitné navýšenie a naznačuje rešpektovanie aj iných foriem. Žiadame zdefinovanie aplikačnej praxe.

Názov cieľa:	Cieľ 2-04 Nové poňatie profesie učiteľa a funkcie školy
Číslo a názov opatrenia:	2-04.02 Vytvoriť záväzné profesijné štandardy definujúce požiadavky na učiteľa, najmä so zameraním na nešpecifické požiadavky súvisiace s poslaním učiteľa (ako je definované v opatrení 2-04.01)

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Prehodnotiť štandardy z pohľadu etického kódexu – potreby žiakov – ponuky na trhu práce – dostupnosti kvality vzdelania pre všetkých, no nezabúdať na potreby supervízie (predchádzať syndrómu vyhorenia učiteľov).</p> <p>Navrhujeme vytvoriť štandardy podľa typu škôl, zamerania študentov v danej škole od čoho sa potom bude odvíjať obsah učiva a tvorba predmetov pre študijný odbor Učiteľ na vysokých školách (2-05.05)</p>
Názov cieľa:	Cieľ 2-05 Vysokoškolská príprava budúcich učiteľov
Číslo a názov opatrenia:	2-05.05 Zmeniť obsah vysokoškolskej prípravy budúcich učiteľov
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Pre kvalitatívne zmeny nestačí zmeniť obsah vo vzdelávaní, ale aj prehľad vysokoškolských profesorov o najnovších vedeckých poznatkoch, rešpektujúc podmienky učenia sa a individuálne potreby žiaka, ich odborný a metodický prístup hlavne v praktickom smere.</p> <p>Budúci učiteľ nemá byť teoretik, ale praktik – zvýšiť počet praktického vyučovania budúcich učiteľov.</p>
Názov cieľa:	Cieľ 2-05 Vysokoškolská príprava budúcich učiteľov
Číslo a názov opatrenia:	2-05.06 Zvýšiť rozsah praxe na školách tvoriacej súčasť vysokoškolskej prípravy učiteľov.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	<p>Študent pedagogiky a špeciálnej pedagogiky môže byť v rámci praxe asistentom – úspora financií.</p> <p>Iniciovať vznik cvičných škôl a školských zariadení vysokých škôl a univerzít a finančne motivovať pedagógov poskytujúcich prax študentom.</p>
Názov cieľa:	Cieľ 4-01 Financovanie vzdelávania
Číslo a názov opatrenia:	4-01.02 Pridelovať všetky štátne zdroje na výchovu a vzdelávanie len cez kapitolu ministerstva školstva.

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Legislatívne zaradiť financovanie MŠ ako dôležitého zariadenia poskytujúceho výchovu a vzdelávanie.</p> <p>Legislatívne zaradiť financovanie ŠMŠ, ŠZŠ ako dôležitého zariadenia poskytujúceho výchovu a vzdelávanie nie cez Ministerstvo vnútra ale cez Ministerstvo školstva.</p> <p>Financovanie škôl by nemalo byť podľa počtu žiakov (pozerá sa na kvantitu a nie na vedomosti). Dôležité je aj prihliadanie na pokrokovosť škôl v integrácií (dofinancovanie).</p> <p>Pri každom opatrení vyžadujúcom si navýšenie rozpočtu pre školstvo doplniť údaje o odhadovanej potrebe navýšenia rozpočtu a či to bude pre mzdy zamestnancov alebo na rozvoj technického vybavenia a nezabúdať na údržbu škôl (zastarané budovy, chýba bezbariérovosť – následne výhovorky, že nemôžu byť deti so ZZ prijaté do bežnej školy) – riešiť cez zriaďovateľa priamo na MŠ kde by mala byť rezerva financií.</p>
<p>Názov cieľa:</p>	<p>Cieľ 4-01 Financovanie vzdelávania</p>
<p>Číslo a názov opatrenia:</p>	<p>4-01.05 Dosiahnuť pri zvyšovaní tarifných plátov v originálnych kompetenciách dohodu medzi štátom a samosprávou o zdrojoch na ich vykrytie</p>
<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Navrhujeme zlúčiť dvojité financovanie do jedného cez ministerstvo školstva v bežných školách, ale aj v špeciálnych školách.</p>
<p>Názov cieľa:</p>	<p>Cieľ 4-02 Riadenie výchovy a vzdelávania</p>
<p>Číslo a názov opatrenia:</p>	<p>4-02.09 Spresniť úlohy zriaďovateľa vo vzťahu k riadeniu školy</p>
<p>Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)</p>	<p>Zrušiť právo veta zriaďovateľa, škola má mať svojich zástupcov z radov rodičov, učiteľov, ale aj odborných zamestnancov.</p> <p>Poslanie a ciele školy sú dané zákonom a mal by ich kontrolovať kompetentný orgán nie zriaďovateľ (teda nie teoretici ale odborníci z praxe). Chceme, aby školské úrady mali vo svojom vedení špičkových učiteľov, riaditeľov, odborníkov z praxe, niečo ako komisiu / radu z ľudí z praxe vo svojom regióne. Určenie jasných kompetencií (napr. Regionálne problémy školstva, získavanie a podpora mladých učiteľov pre svoj regiónu „Návrat domov“, riešenie sťažností cez mediačné aktivity, sťažnosti rád škôl, riešenie petícií atď.).</p>

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

	Legislatívne upresniť kompetencie zriaďovateľa, ako aj kompetencie ŠŠI (zohľadňovanie potrieb dieťaťa, ako aj náhľad a inaktívnosť pedagógov).
--	--

Názov cieľa:	Cieľ 4-02 Riadenie výchovy a vzdelávania
Číslo a názov opatrenia:	4-02.13 Vymedziť postavenie riaditeľa školy ako lídra zmeny na úrovni školy.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Navrhujeme, ak riaditeľ môže byť aj nepedagogický pracovník, nech má zručnosti manažéra (ako je to v zahraničí) a zástupca pedagogické, alebo opačne. Výrazne zvýšiť nároky na riaditeľa v oblasti subsidiárneho demokratického a participatívneho riadenia školy. Zabezpečiť výraznejšie kontrolné mechanizmy, SWOT analýzy a kompetencie rady školy tak, aby riaditeľ nemohol konať jednostranne.

Názov cieľa:	Cieľ 4-04 Sieť škôl
Číslo a názov opatrenia:	4-04.01 Stanoviť možné opatrenia na racionalizáciu siete základných škôl.
Váš komentár / návrh pripomienky: (3600 znakov/max)	Navrhujeme viac škôl poskytujúcich integráciu a tiež kompenzácie pre tieto školy, ako aj zákonné vymedzenie počtu detí v triede od pomeru integrovaných so zohľadňovaním ich potrieb, ale aj diagnóz (je rozdiel či je dieťa dyslektik alebo dieťa s PAS, nehovoriace a podobne).

V Bratislave, 8. apríla 2017

Pracovná skupina:

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením, o. z.: Jana Lowinski, Ľudmila Belinová, Katarína Mažárová, Katarína Fajtáková, Monika Fričová,

Združenie Prader-Wiliho syndrómu, o.z.: Monika Krššáková

Spoločnosť Downovho syndrómu: Eva Grebéciová

Nepočujúce dieťa, o. z.: Ľubka Majtánová, František Majtán

Komora školských logopédov: Dana Buntová, CŠPP Trnava

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením

Občianske združenie, so sídlom: Veslárska 9, 921 01 Piešťany

MESA10: Miroslava Hapalová, koordinátorka projektu „To dá rozum“

Infosluch, o. z.: Silvia Hovorková, CŠPP Hrdličková, Bratislava

Viktor Križo: člen Slovenskej komory učiteľov, špeciálny pedagóg

CŠPP a Spojená škola Poprad: Martina Rzymanová, nadácia Pontis

Centrum včasnej intervencie Bratislava, n. o.: Erika Tichá, CŠPP Háľková, Bratislava

Raná starostlivosť, n. o.: Laura Stohlová

Raná starostlivosť, n. o.: Petra Slovákova

Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, o. z.: Erika Tichá

Projekt „Mobilný pedagóg“, Nadácie Pontis: Miroslava Robinson, CŠPP Stálicová, Bratislava